

Valtiovarainministeriö

Lausuntopyyntö hallituksen esitysluonnoksesta Kevasta annetun lain muuttamisesta

Finanssiala vastustaa osaa esitetyistä muutoksista

Finanssiala kiittää mahdollisuudesta lausua. Hallituksen esityksen luonnos koskee kahta asiaa. Ensinnä hyvinvointialueet otettaisiin huomioon Kevan hallinnossa ja toiseksi ammattikorkeakoulujen mahdollisuutta pysyä Kevan jäsenyhteisinä jatkettaisiin myös vuoden 2025 jälkeen. Lausuntomme keskittyy jälkimmäiseen asiaa. Hyvinvointialueiden ottamisesta huomioon Kevan hallinnossa FA:lla ei ole lausuttavaa.

Kevan jäsenyhteisöjen rungon muodostavat kunnalliset toimijat ja hyvinvointialueet. Yksityisoikeudellisten toimijoiden, kuten osakeyhtiöiden, vakuuttaminen kuuluu puolestaan yksityisen sektorin eläkevakuuttajille. Tästä peruseriaatteesta tulisi poiketa vain painavin perustein.

Kevan jäsenyhteisöjen maksutasoselvityksen 2021 mukaan osakeyhtiömuotoisten ammattikorkeakoulujen poistuminen Kevan jäsenyhteisökentästä vuoden 2025 lopussa määräaikaisen järjestelyn päättyessä pienentäisi vakuutettujen määrää noin 7 700 vakuutetulla. Hallituksen esitysluonnoksen mukaan Kevan jäsenyhteisönä olevien ammattikorkeakoulujen henkilöstöstä lisäeläke-etuuksia on vuoden 2025 jälkeen vielä yli 230 henkilöllä. Täten määräajan jatkaminen perustuisi enimmillään vain noin kolmeen prosenttiin koko vakuutettujen määrästä.

Ei ole perusteltua, että osakeyhtiöitä koskevaa, periaatteellisesti ongelmallista määräaikaa jatkettaisiin. Määräajan jatkaminen perustuu edellä mainittuun hyvin pieneen vakuutettujen joukkoon. Kuten esitysluonnoksessa on todettu, kyseisten henkilöiden eläketurva voidaan hoitaa myös ostamalla korvaava vakuutusturva henkivakuutusyhtiöltä. Esitysluonnoksessa todetaan, että tämä lisäisi ammattikorkeakoulujen kustannuksia verrattuna mahdollisuuteen jäädä Kevan jäsenyhteisöksi. Perusteluissa ei avata väitteen taustaa eikä kerrota kuinka paljon lisäkustannukset olisivat. Alla on yksi näkökulma kustannuksiin.

Kevan jäsenyhteisöjen eläkemaksu muodostuu vuodesta 2023 alkaen palkkaperusteisesta eläkemaksusta ja tasausmaksusta. Vain kunnat ja hyvinvointialueet maksavat tasausmaksua, eivät esimerkiksi osakeyhtiöt. Palkkaperusteinen maksu vastaa suuruudeltaan keskimääräistä yksityisen sektorin TyEL-maksua. Tämän ansiosta kunnallisten osakeyhtiöiden Kevan jäsenyys on kilpailukykyinen vaihtoehto osakeyhtiön oman eläkemaksun osalta.

Edellä mainitun maksutekniikan seurauksena osakeyhtiömuotoisten ammattikorkeakoulujen lisäeläketurvan kustannukset tulevat käytännössä tasausmaksun kautta kuntien ja hyvinvointialueiden maksettaviksi. Onkin varsin yksioikoista ja kiistanalaista vedota ammattikorkeakoulujen kohoaviin kustannuksiin, jos lisäturva hoidetaan hankkimalla korvaava vakuutusturva henkivakuutusyhtiöltä.

9.8.2022

Kuusela Mikko

Laajassa katsannossa lisäeläkkeet täytyy maksaa joka tapauksessa, oli ne vakuutettu Kevassa tai henkivakuutusyhtiössä.

Edellä mainituilla perusteilla Finanssiala vastustaa osakeyhtiömuotoisia ammattikorkeakouluja koskevan määräajan jatkamista, joka oikeuttaisi niiden pysymisen Kevan jäsenyhteisöinä myös vuoden 2025 jälkeen.

FINANSSIALA RY

Mikko Kuusela